

17.03.2022

POL-2022-27733

Eduskunta
Hallintovaliokunta

Eduskunnan hallintovaliokunnan lausuntopyyntö 7.3.2022

Poliisihallituksen lausunto hallituksen esityksestä laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain ja finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 20 b §:n muuttamisesta.

1 Yleistä

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallituksen kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikon asiaan. Poliisihallitus on ollut mukana hallituksen esitystä valmistelleessa työryhmässä ja lausunut myös luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Esityksen tavoitteena on korjata rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa havaittuja puutteita sekä sovittaa yhteen säätely OECD:n alaisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän suositusten kanssa. Lakeja esitetään muutettavaksi myös kansallisista muutostarpeista johtuen.

Esityksessä muun muassa tarkennetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain soveltamisalaa, korjataan, täsmennetään, ja täydennetään lain määritelmiä sekä yhtenäistetään laissa käytettyjä käsitteitä.

2 Lausunto

2.1 Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä

Lakiehdotuksen 1 luvun 2 § 1 momentin 11 kohtaa tarkennetaan niin, että tilintarkastajan tulisi tehdä epäilyttäviä liiketoimia koskeva ilmoitus, vaikkei liiketoimi ole ilmennyt nimenomaisesti tilintarkastusta tehtäessä. Ehdotus on kannatettava.

Ehdotukseen 1 luvun 4 § 1 momentissa lisätyssä uudessa kohdassa määritellään epäilyttävä liiketoimi. Tämän voidaan katsoa selventävän tilanteita, joissa ilmoitusvelvollisen tulee tehdä rahanpesu-ilmoitus ja muutosta siten varsin kannatettavana.

Ehdotuksen uudessa 3 luvun 3 a §:ssä ilmoitusvelvollisille esitetään oikeutta rajatuissa tilanteissa käsitellä rikostuomioita ja rikkomuksia koskevia

tietoja. Tämä selkeyttää tilannetta nykyiseen säätelyyn verrattuna. Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskuksen osalta se tuo selkeän käsitteilyperustetta näiden tietojen osalta.

Ehdotuksen 9 luvun 5 § ehdotetaan lain mukaista yleistä huolehtimisvelvoitetta jatkossa myös Rikosseuraamuslaitokselle. Lisäys on kannatettava koska Risen henkilöstöllä on mahdollisuus perustehtävänsä kautta havaita epäilyttäviä liiketoimia ja on tärkeää, että myös Risen toiminnassa kiinnitetään huomiota rahanpesun, terrorismin rahoittamisen sekä näiden esirikosten riskeihin.

2.2 Laki Finanssivalvonnasta

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin esitetyt muutokset koskien finanssivalvonnan tehtävän ja tiedonsaantioikeuden laajentamista ovat kannatettavia.

3 Lopuksi

Työryhmätyöskentelyssä esitetyistä kansallisista ja toiminnallisista muutosehdotuksista on luovuttu tai siirretty jatkokäsittelyyn. Tämä on johtunut muun muassa siitä, että on ollut epäselvää, miltä osin asiasta tullaan säätämään EU-tasoisesti. Keskusrikospoliisi on tätä asiaa koskevassa lausunnossaan hallintovaliokunnalle tuonut esiin keskeisenä asiana tiedonvaihtoa koskevat muutostarpeet, jotka oli rajattu tämän valmistelun ulkopuolelle. Rahanpesun selvittelykeskuksen ja ilmoitusvelvollisten käytännön toiminnan kannalta tätä onkin pidettävä jatkossa tärkeänä kehittämiskohteena.

Poliisitarkastaja

Teemu Saukoniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 17.03.2022 klo 16:54. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-mosta.

Jakelu

Jakelun mukaan